

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Tekniska nämnden

Redogörelse för myggsituationen i västra Danderyd

Ärendet

Under sommaren 2025 inkom ett stort antal klagomål från boende i västra Danderyd om besvärande mängder mygg. Förvaltningen har därför initierat en utredning som ska klarlägga förutsättningarna för bekämpning samt fastställa om mängd och typ av mygg motiverar åtgärder. Inför säsongen 2026 har förvaltningen anlitat ett företag för att genomföra insamling och analys av myggförekomsten vid Nora träsk, med särskilt fokus på att identifiera andelen översvämningsmygg – en artgrupp som kan uppträda mycket aggressivt och i stora mängder. Biologisk bekämpning av översvämningsmygg är tillståndspliktig och regleras av Naturvårdsverket, och kräver omfattande och kontinuerlig provtagning. Utredningen ska därför, utöver mygginventeringen, även omfatta en hydrologisk analys av Nora träsk för att bedöma om förändrade vattenstånd kan ha påverkat förutsättningarna för översvämningsmyggans reproduktion. Syftet är att skapa ett aktuellt och tillförlitligt kunskapsunderlag inför ställningstagande till eventuella fortsatta åtgärder kommande år.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden har tagit del av redogörelsen och lägger den till handlingarna.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Under säsongen 2026 genomförs en ny inventering där mygg fångas in med hjälp av särskilda fällor utrustade med UV-lampa och koldioxidlockmedel. Fällorna placeras runt Nora träsk och vittjas regelbundet från vår till höst. Insamlat material analyseras därefter för att:

- fastställa total mängd flygande mygg,
- identifiera andelen översvämningsmygg,
- avgöra om mängden överstiger gränsvärden där människor bedömer situationen som outhärdlig.

Om mängden översvämningsmygg visar sig vara hög kan det motivera en beredskap för biologisk bekämpning under 2027.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Parallellt genomförs en hydrologisk utredning av Nora träsk, då variationer i vattenstånd är en avgörande faktor för översvämningsmyggornas reproduktion.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

För att kunna göra en tillförlitlig bedömning av behovet av bekämpningsåtgärder krävs en systematisk och kontinuerlig inventering under minst ett års tid. Myggornas utveckling är starkt kopplad till variationer i vattenståndet, och avsaknaden av historiska pegeldata innebär att sambandet mellan översvämnings- och kläckning inte kan analyseras i efterhand. Det är därför nödvändigt att införa löpande mätningar för att skapa ett tillförlitligt underlag.

Möjligheterna att bekämpa översvämningsmygg regleras av Naturvårdsverket, och endast biologisk bekämpning med godkänt preparat är tillåten. Metoden är både tids- och resurskrävande och kräver dessutom särskilt tillstånd. Eftersom kemisk bekämpning inte får användas måste en eventuell insats planeras noggrant och utföras i rätt utvecklingsstadium, vilket innebär att provtagningar måste ske kontinuerligt även under en bekämpningsperiod.

Som alternativ till biologisk bekämpning kan det vara aktuellt att utreda hydrologiska lösningar, såsom reglering av vattennivåer eller styrning av flöden för att minska risken för att myggäggen översvämmas. Sådana åtgärder kan på längre sikt vara mer kostnadseffektiva och minska behovet av återkommande bekämpningsinsatser.

Inventeringen som genomförs under 2026 är en förutsättning för att någon form av bekämpning ska kunna övervägas inför kommande år. Vid en eventuell biologisk bekämpning kan populationen av översvämningsmygg normalt reduceras med cirka 90 procent, även om andra vanligt förekommande myggarter fortsatt kommer att finnas i området.

Slutligen bedöms det viktigt att felanmälningar och observationer från allmänheten även fortsättningsvis rapporteras och även meddelas direkt till provtagaren, så att all information samlas på ett strukturerat och användbart sätt för den fortsatta analysen.

Konsekvenser för barn och unga

Stora mängder översvämningsmygg kan begränsa barn och ungas möjlighet att leka och vistas utomhus. Inventeringen syftar till att skapa ett underlag för åtgärder som förbättrar deras utemiljö. Eventuella framtida biologiska bekämpningsinsatser bedöms vara säkra för barn och unga.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för inventeringen ryms inom förvaltningens tilldelade driftbudget. Kostnad för en eventuell framtida bekämpningsinsats är ännu inte fastställd. Förvaltningen återkommer med detta när underlaget är framtaget.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park-o gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Redogörelse för myggsituationen i västra Danderyd